DEPARTEMENT VAN LANDBOU, BOSBOU EN VISSERYE

No. R. 1971 15 Oktober 1993

PLANTVERBETERINGSWET, 1976
(WET No. 53 VAN 1976)

SAGTEVRUGTEPLANTSERTIFISERINGSKEMA

Ek, Anton Tobias Meyer, Adjunkminister van Landbou, handelende namens die Minister van Landbou kragtens artikel 23 van die Plantverbeteringswet, 1976 (Wet No. 53 van 1976), stel hierby die Sagtevrugteplantsertifiseringskema in die Aanhangsel uiteengesit in.

A.T. MEYER,
Adjunkminister van Landbou.

In hierdie Aanhangsel beteken “die Skema” die Sagtevrugteplantsertifiseringskema gepubliseer by Goewermentskennisgewing No. R 1971 van 15 Oktober 1993, soos verbeter deur Goewermentskennisgewing No. R. 453 van 22 Maart 1996 en gewysig deur Goewermentskennisgewing Nos. R. 564 van 18 April 1997, R. 1305 van 10 Oktober 1997, R. 262 van 5 Maart 1999, R. 42 van 28 Januarie 2011 en R. 226 van 19 Maart 2021.

AANHANGSEL

[Nota: Die syfers in vierkantige hakies by die opskrifte van artikels dui die nommers van die magtigende bepalings daarvan in die Wet aan.]

1. **Woordomskrywing** [23; 24(1)(q)]

In hierdie Skema, tensy uit die samehang anders blyk, beteken -

“**afwykende plant**” ‘n plant wat nie variëteitseg is nie;

[Definisie geskrap deur R. 226 van 19 Maart 2021]

“**bronplant**”, met betrekking tot ‘n bepaalde variëteit of ‘n kloon daarvan, daardie plant wat as primêre bron van alle plante van die betrokke variëteit of kloon dien;

“**deelnemer**” iemand ten gunste van wie ‘n eenheid ingevolge artikel 6 van hierdie Skema geregistreer is;

“**die gesag**” die gesag in artikel 3 van hierdie Skema bedoel;

“**die Wet**” die Plantverbeteringswet, 1976 (Wet No. 53 van 1976), en ook die regulasies daarkragtens uitgevaardig;

“**eenheid**” ‘n oppervlakte grond wat ingevolge artikel 6 van hierdie Skema geregistreer is;

“**grond**” ook enige vaste of vloeibare stof wat as medium vir die verbouing van plante aangewend kan word;

“**grondveskwekeryplant**” plantmateriaal wat aan die vereistes voldoen wat in artikel 12 van hierdie Skema vir grondveskwekeryplante uiteengesit is;

“**grondvesplant**” plantmateriaal wat aan die vereistes voldoen wat in artikel 12 van hierdie Skema vir grondvesplante uiteengesit is;

“**kernplant**” plantmateriaal wat aan die vereistes voldoen wat in artikel 12 van hierdie Skema vir kernplante uiteengesit is;

“**kernvrugte**” appels, kwepers en pere;

“**kwekeryplant**” plantmateriaal wat aan die vereistes voldoen wat in artikel 12 van hierdie Skema vir kwekeryplante uiteengesit is;

“**moederplant**” plantmateriaal wat aan die vereistes voldoen wat in artikel 12 van hierdie Skema vir moederplante uiteengesit is;

"**pes**" enige spesie, ras of biotipe plant of dier of patogeniese agent wat beserings of skade aan plante of plantprodukte kan veroorsaak;
[Definisie toegevoeg deur R. 226 van 19 Maart 2021]

"**plantmateriaal**" kern- en steenvrugplantmateriaal van die tipes vermeld in Bylae 1;
[Definisie gewysig deur R. 226 van 19 Maart 2021]

"**Plantverbeteringsorganisasie**" (PVO) 'n geregistreerde lid wat nuwe of verbeterde variëteite of klone mag invoer, teel en selekteer onder die beskerming van die Sagtevrugteplantverbeteringsvereniging (die aangewese owerheid wat die Skema administreer). Slegs PVO's wat ingevolge die Skema geregistreer is, is gemagtig om klone van variëteite te registreer, om kern-, grondves- en moedereenhede te vestig en om gesertifiseerde plantmateriaal te vermeerder en te lewer ingevolge die skema;
[Definisie toegevoeg deur R. 226 van 19 Maart 2021]

"**registrateur**" die Registrateur van Plantverbetering kragtens artikel 3(1) van die Wet deur die Minister van Landbou aangewys;

[Definisie geskrap deur R. 226 van 19 Maart 2021]

"**sagtevrugte**" kernvrugte en steenvrugte;
[Definisie gewysig deur R. 226 van 19 Maart 2021]

"**sertifiseer**" om ingevolge hierdie Skema te sertifiseer en het "gesertifiseer" en "sertifisering" ooreenstemmende betekenisse;

"**steenvrugte**" amandels, appelkose, kersies, nektariens, perskes, pruime en pruimedante, asook interspesiekruisings van genoemde vrugsoorte;

[Definisie geskrap deur R. 226 van 19 Maart 2021]

"**variëteitseg**" met betrekking tot 'n plant van 'n bepaalde variëteit, dat sodanige plant ooreenstem met die erkende beskrywing in artikel 17 van die Wet bedoel, van 'n tipiese plant van daardie variëteit;

"**variëteitslys**" die variëteitslys in artikel 15 van die Wet bedoel;

"**verbou**" met betrekking tot plantmateriaal en plante, om sodanige plantmateriaal te versorg of om die groei van sodanige plante te bevorder of te stimuleer met die oog daarop om plantmateriaal daarvan te verkry en het "verbouing" 'n ooreenstemmende betekenis; en

"**visueel vry**" met betrekking tot die voorkoms van 'n bepaalde insek of patogeen op plantmateriaal of 'n plant, dat –

(a) die gesag nie in staat is om die voorkoms van daardie insek of patogeen op sodanige plantmateriaal of plant visueel waar te neem nie tensy hy van 'n mikroskoop of vergrootglas gebruik maak; of

(b) die gesag, visueel die kenmerkende simptome wat deur daardie insek of patogeen veroorsaak word, op sodanige plantmateriaal of plant waargeneem het sonder om van ‘n mikroskoop of vergrootglas gebruik te maak, maar die toets, ondersoek of ontleding daarvan in ‘n laboratorium nie die voorkoms van die betrokke insek of patogeen daarop bevestig nie.

2. **Naam van Skema** [23; 24(1)(q)]

Hierdie Skema heet die Sagtevrugteplantsertifiseringskema.

3. **Aanwysing van gesag** [23; 24(1)(a)]

3.1 Die uitvoerende raad van die Sagtevrugteplantverbeteringsvereniging, ‘n vrywillige vereniging wat ‘n regspersoon is uit hoofde van ‘n bepaling te dien effekte in sy grondwet, word hierby aangewys as die gesag vir die doeleindes van die uitoefening van die bevoegdhede, die verrigting van die werksaamhede en die uitvoering van die pligte wat kragtens hierdie Skema aan die gesag verleen, toegewys of opgedra is.

3.2 Die bevoegdhede, werksaamhede en pligte in artikel 3.1 bedoel, word op eie koste en behoudens die voorskrifte van die registrateur deur die betrokke gesag uitgeoefen, verrig en uitgevoer, en die gesag het geen reg van verhaal op die Staat vir enige koste aldus aangegaan nie.

4. **Toepassing van Skema** [23; 24(1)(f)]

4.1 Hierdie Skema is van toepassing op sagtevrugte van daardie variëteite waarvan die benamings in die variëteitslys aangeteken is.

4.2 Die gesag hou ‘n register van klone van die variëteite bedoel in artikel 4.1.

4.3 ‘n Aansoek om die opname van ‘n kloon in sodanige register moet op die wyse soos deur die gesag bepaal, by die gesag ingedien word.

4.4 So ‘n aansoek word slegs goedgekeur indien –

4.4.1 alle tersaaklike besonderhede met betrekking tot die betrokke kloon aan die gesag voorgelê is; en

4.4.2 die gesag oortuig is dat die betrokke kloon variëteitseg is, en dat dit of die produkte daarvan die ander eienskappe of kenmerke wat die gesag bepaal, openbaar.

4.5 Ondanks enige andersluidende bepalings in hierdie artikel kan die gesag bepaal dat al die bepalings van hierdie Skema van toepassing is op die ander variëteite en klone van sagtevrugte soos wat die gesag bepaal.

5. **Voorwaardes vir sertifisering** [23; 24(1)]

Plantmateriaal kan gesertifiseer word indien aan die volgende vereistes voldoen word:

5.1 Dit moet op ‘n eenheid verbou wees.

5.2 Dit moet deur of ten behoewe van die betrokke deelnemer verbou wees.

5.3 Dit moet van plante verkry wees wat variëteitseg is en ooreenkomstig die bepalings van artikel 11 van hierdie Skema gevestig en versorg word.

5.4 Dit moet variëteitseg wees en aan die toepaslike vereistes in artikel 12 van hierdie Skema uiteengesit, voldoen.

5.5 Die eenheid waarop dit verbou is, moet ooreenkomstig die bepalings van artikel 13 van hierdie Skema ondersoek wees.

5.6 Dit moet te alle tye ooreenkomstig die bepalings van artikel 14 van hierdie Skema opgeberg word.

5.7 Dit moet ooreenkomstig die bepalings van artikel 16 van hierdie Skema in bondels opgemaak of in houers gevestig wees.

5.8 Die bondels en houers in artikel 5.7 bedoel, moet ooreenkomstig die bepalings van artikel 17 van hierdie Skema geëtiketteer wees.

5.9 Dit moet ooreenkomstig die bepalings van artikel 18 van hierdie Skema vir sertifisering aangebied word.

5.10 Al die ander bepalings van hierdie Skema met betrekking tot die betrokke plantmateriaal moet nagekom word.

6. **Registrasie van eenhede** [23; 24(1)(b), (c), (d), (e)]

6.1 ‘n Aansoek om die registrasie van ‘n oppervlakte grond as ‘n eenheid vir die doeleindes van hierdie Skema moet op ‘n vorm en ‘n wyse deur die gesag bepaal, gedoen word.

6.2 So ’n aansoek word slegs oorweeg indien –

6.2.1 in die geval van kernplante, grondvesplante en moederplante, die betrokke aansoeker deur die gesag as ’n plantverbeteringsorganisasie erken word; en

6.2.2 die betrokke aansoeker andersins ’n lid is van die Sagtevrugteplantverbeteringsvereniging in artikel 3.1 van hierdie Skema bedoel.

6.3 ’n Vorm in subartikel 6.1 bedoel, moet –

6.3.1 by die gesag ingedien word; en

6.3.2 vergesel gaan van ’n liggingskaart wat duidelik aantoon waar die betrokke oppervlakte grond geleë is.

6.4 Die bedrag wat die gesag vir die doel bepaal, is ten opsigte van so ’n aansoek betaalbaar.

6.5 ’n Oppervlakte grond kan as ’n eenheid geregistreer word indien aan die volgende vereistes voldoen word:

6.5.1 Dit moet aan die toepaslike vereistes in artikel 10 van hierdie Skema uiteengesit, voldoen.

6.5.2 Plantmateriaal moet ooreenkomstig die bepalings van artikel 11 van hierdie Skema daarop gevestig wees.

6.5.3 Die betrokke aansoeker moet die gesag voorsien van –

6.5.3.1 ’n opgaaf in die vorm deur die gesag bepaal, betreffende die plantmateriaal van elke kloon wat op die betrokke oppervlakte grond gevestig is; en

6.5.3.2 ’n plantplan van die vestiging van sodanige plantmateriaal daarop.

6.6 ’n Aansoek om die registrasie van ’n oppervlakte grond kan geweier word indien die gesag oortuig is dat –

6.6.1 die bepalings van artikel 6.5 nie ten opsigte van daardie oppervlakte grond nagekom is nie;

6.6.2 die betrokke aansoeker –

6.6.2.1 weens ’n gebrek aan kennis of fasiliteite tot sy beskikking, waarskynlik nie in staat sal wees om plantmateriaal te verbou wat geskik vir sertifisering sal wees nie; of

6.6.2.2 voorheen versuim het om aan die bepalings van hierdie Skema of ’n voorwaarde daarkragtens bepaal, te voldoen;

6.6.3 die betrokke oppervlakte grond –

6.6.3.1 in ’n gebied geleë is wat hom nie leen tot die verbouing van plantmateriaal wat geskik vir sertifisering sal wees nie; of

6.6.3.2 nie geredelik vir die doeleindes van ’n ondersoek ingevolge hierdie Skema bereik kan word nie;

6.6.4 die lewering van dienste ingevolge hierdie Skema op die betrokke oppervlakte grond of in verband met die plantmateriaal wat daarop verbou sal word, nie geregverdig of doenlik is nie; of

6.6.5 die betrokke aansoek ’n wesenlike wanvoorstelling bevat.

6.7 ....
[Subartikel 6.7 geskrap deur R. 42 van 28 Januarie 2011]

6.8 Vanaf die datum waarop ’n eenheid ingevolge hierdie artikel geregistreer is, is die bepalings van hierdie Skema bindend vir die betrokke deelnemer.

7. **Termyn van registrasie** [23; 24(1)(d)]

7.1 Die registrasie van ’n eenheid wat vir die verbouing van grondveskwekeryplante of kwekeryplante geregistreer is, verval wanneer al die plantmateriaal of plante wat daarop gevestig is, daarvandaan verwyder is.

7.2 Die registrasie van enige ander eenheid verval op die datum wat die gesag ten tyde van die registrasie daarvan bepaal.

7.3 ’n Registrasie wat ingevolge artikels 7.1 of 7.2 verval het, is hernieubaar op die wyse soos in artikel 6 van hierdie Skema uiteengesit.

8. **Oordrag van registrasie** [23; 24(1)(q)]

8.1 Behoudens die bepalings van artikel 8.3 is die registrasie van ’n eenheid nie aan iemand anders oordraagbaar nie.

8.2 Indien ’n deelnemer sy beskikkingsreg van ’n eenheid of die plante wat daarop gevestig is, aan iemand anders oordra, moet hy die gesag onverwyld skriftelik daarvan in kennis stel.

8.3 Indien iemand aan wie ’n beskikkingsreg oorgedra is soos in artikel 8.2 beoog, verlang om voort te gaan met deelname aan hierdie Skema ten opsigte van die betrokke eenheid, moet hy onverwyld ooreenkomstig artikel 6 van hierdie Skema ’n aansoek om die registrasie van daardie eenheid in sy naam indien.

9. **Intrekking van registrasie** [23; 24(1)(q)]

Die gesag kan te eniger tyd die registrasie van ’n eenheid intrek indien hy oortuig is dat –

9.1 die toepaslike bepalings van hierdie Skema met betrekking tot die betrokke eenheid, die plantmateriaal of plante daarop gevestig of die plantmateriaal daarop verbou, nie nagekom is nie;

9.2 omstandighede heers of inligting aan die lig gekom het wat, indien dit vroeër geheers of aan die lig sou gekom het, die weiering om die betrokke eenheid te registreer, tot gevolg sou gehad het;

9.3 afwykende plante op die betrokke eenheid voorkom;

9.4 ’n voedingsgebrek, uitdroging of fisiologiese, chemiese, hael-, koue-, insek- of patogeenbeskadiging van die plante op die betrokke eenheid dit onmoontlik maak om die variëteitseienskappe van daardie plante of die voorkoms van insekte of patogene daarop behoorlik waar te neem;

9.5 die betrokke deelnemer weier of versuim om die plantmateriaal wat op die betrokke eenheid verbou is, vir sertifisering aan te bied;

9.6 in die geval van ’n eenheid waarop plantmateriaal uit hoofde van ’n goedkeuring in artikel 11.2 van hierdie Skema bedoel, gevestig is, sodanige goedkeuring ingetrek is; of

9.7 die sertifisering van die plantmateriaal wat op die betrokke eenheid gevestig is, ingevolge artikel 20 van hierdie Skema ingetrek is.

10. **Vereistes vir eenhede** [23; 24(1)(d)]

’n Eenheid moet ten tyde van die registrasie daarvan en te alle tye gedurende die termyn van registrasie daarvan, aan die toepaslike eenheidsvereistes voldoen wat in Bylae 1 vir kern- en steenvrugte, uiteengesit is.
[Artikel 10 vervang deur R. 226 van 19 Maart 2021]

11. **Vestigingsvereistes** [23; 24(1)(g)]

11.1 Behoudens die bepalings van artikels 11.2 en 11.3 mag slegs gesertifiseerde plantmateriaal gebruik word om plante met die oog op die verbouing van plantmateriaal op ’n eenheid te vestig.

11.2 Die gesag kan, na aanleiding van ’n skriftelike aansoek, skriftelik goedkeuring verleen dat plantmateriaal, wat van plante verkry is wat by ’n erkende plantevalueringsprogram ingesluit is, ooreenkomstig die bepalings van hierdie Skema aangewend word met die oog op die verbouing van moederplante.

11.3 ’n Goedkeuring in artikel 11.2 bedoel, word slegs verleen indien die gesag oortuig is dat die betrokke plantmateriaal variëteitseg is en aan die toepaslike fitosanitêre vereistes voldoen soos in Bylae 1 vir kern- en steenvrugte, uiteengesit is.
[Subartikel 11.3 vervang deur R. 226 van 19 Maart 2021]

11.4 ....
[Subartikel 11.4 geskrap deur R. 42 van 28 Januarie 2011]

11.5 Die plantmateriaal wat gebruik word om plante op ’n eenheid te vestig is, en die plante aldus gevestig, moet –

11.5.1 duidelik volgens kloon en variëteit geïdentifiseer word;

11.5.2 op ’n wyse versorg word wat bevorderlik is om plantmateriaal van ’n hoë gehalte te verkry;

11.5.3 op so ’n wyse gevestig word dat lote van plante van verskillende klone nie deurmekaar sal groei nie;

11.5.4 in die geval van geënte plante, vry gehou word van lote wat uit die onderstamgedeelte daarvan ontwikkel het;

11.5.5 nie deur onkruid oorgroei word nie;

11.5.6 variëteitseg wees; en

11.5.7 aan die toepaslike fitosanitêre vereistes voldoen wat in Bylae 1 vir kern- en steenvrugte, uiteengesit is.
[Paragraaf 11.5.7 vervang deur R. 226 van 19 Maart 2021]

11.6 ’n Deelnemer moet alle afwykende plante en vermoedelik afwykende plante op ’n deurlopende grondslag uit ’n eenheid verwyder of sodanige plante toepaslik merk.

12. **Vereistes vir plantmateriaal** [23; 24(1)(i)]

12.1 Plantmateriaal wat op ’n eenheid verbou word, moet –

12.1.1 variëteitseg wees;

12.1.2 aan die toepaslike fitosanitêre vereistes voldoen wat in Bylae vir kern- en steenvrugte, uiteengesit is;
[Paragraaf 12.1.2 vervang deur R. 226 van 19 Maart 2021]

12.1.3 behalwe indien die gesag in ’n bepaalde geval anders bepaal, aan die toepaslike fisiese vereistes voldoen wat in Bylae 1 vir kern- en steenvrugte, uiteengesit is; en
[Paragraaf 12.1.3 vervang deur R. 226 van 19 Maart 2021]

12.1.4 indien beoog vir sertifisering as synde van ’n kategorie in kolom 1 van die tabel hieronder vermeld, te wees, verkry wees van plante gevestig van plantmateriaal van ’n kategorie in kolom 2 van genoemde tabel daarteenoor vermeld:

KATEGORIE GESERTIFISEERDE PLANTMATERIAAL	KATEGORIE PLANTMATERIAAL WAT VIR DIE VESTIGING VAN PLANTE GEBRUIK IS
1	**2**
1. Kernplante	Kernplante
2. Grondvesplante	Kernplante Grondvesplante
3. Grondveskwekeryplante	Kernplante Grondvesplante Grondveskwekeryplante
4. Moederplante	Kernplante Grondvesplante Grondveskwekeryplante
5. Kwekeryplante	Kernplante Grondvesplante Moederplante

12.2 Ondanks die bepalings van artikel 12.1.4 –

12.2.1 word plante wat verbou is van plantmateriaal waarvan toestemming ingevolge artikel 11.2 van hierdie skema verleen is, geag moederplante te wees; en

12.2.2 kan die gesag op skriftelike aansoek vanaf ’n PVO, op skrif goedkeuring verleen dat plantmateriaal van moederplante verkry, vir die verbouing van bykomende moederplante aangewend word.
[Paragraaf 12.2.2 vervang deur R. 226 van 19 Maart 2021]

13. **Ondersoek van eenhede** [23; 24(1)(h)]

13.1 Die plante wat op ’n eenheid gevestig is met die oog op die verbouing van kernplante of grondvesplante, moet jaarliks deur die gesag ondersoek word tydens -

13.1.1 die vroeë aktiewe groeistadium daarvan;

13.1.2 die vroeë blaarvalstadium daarvan; en

13.1.3 die russtadium daarvan.

13.2 Die plante wat op ‘n eenheid gevestig is met die oog op die verbouing van moederplante -

13.2.1 moet minstens een keer per jaar deur die gesag ondersoek word; en

13.2.2 sodanige ondersoeke moet jaarliks op ‘n beurtelingse grondslag tydens die stadiums in subartikel (1) bedoel, gedoen word.

13.3 Die plante wat op ‘n eenheid gevestig is met die oog op die verbouing van kwekeryplante of grondves kwekeryplante, moet jaarliks deur die gesag ondersoek word tydens-

13.3.1 die vroeë aktiewe groeistadium daarvan;

13.3.2 die vroeë blaarvalstadium daarvan; en

13.3.3 die russtadium daarvan.

13.4 Die gesag kan soveel bykomende ondersoeke van ‘n eenheid uitvoer as wat hy nodig ag.

13.5 Indien die gesag versuim om die vereiste ondersoek in artikel 13.1, 13.2 en 13.3 bedoel uit te voer, word die sertifisering van die plantmateriaal wat op die betrokke eenheid verbou is, nie slegs uit hoofde daarvan geweier nie.

14. **Opberging van plantmateriaal** [23; 24(1)(k)]

Plantmateriaal wat vir sertifisering beoog word of gesertifiseer is, moet te alle tye op so ’n wyse opgeberg word dat –

14.1 dit teen fisiologiese en fisiese beskadiging beskerm word;

14.2 die plantmateriaal wat op verskillende eenhede verbou is, duidelik en opvallend geïdentifiseer kan word;

14.3 die plantmateriaal van verskillende klone en variëteite duidelik en opvallend geïdentifiseer kan word; en

14.4 dit afsonderlik van plantmateriaal gehou word wat nie vir sertifisering beoog word nie.

15. **Verwydering van plante of lote** [23; 24(1)(g), (q)]

15.1 Kwekeryplante mag nie voor die sertifisering daarvan, sonder die skriftelike goedkeuring van die gesag, van die eenheid waar dit verbou is of uit die bewaring van die betrokke deelnemer verwyder word nie.

15.2 ’n Goedkeuring in artikel 15.1 bedoel, word slegs verleen indien die betrokke kweker beoog om die betrokke kwekeryplante vir sertifisering aan te bied by die perseel waarheen dit verwyder sal word.

15.3 Kwekeryplante wat ingevolge so ’n goedkeuring verwyder word, moet ten tyde van die verwydering daarvan paslik geïdentifiseer wees.

15.4 ’n Deelnemer aan wie so ’n goedkeuring verleen is, moet die gesag onverwyld skriftelik in kennis stel van –

15.4.1 die datum waarop die betrokke kwekeryplante verwyder is;

15.4.2 die hoeveelheid kwekeryplante wat aldus verwyder is;

15.4.3 die adres van die perseel waarheen daardie kwekeryplante aldus verwyder is, en die naam van die eienaar van die betrokke perseel; en

15.4.4 die besonderhede wat gebruik word om daardie kwekeryplante te identifiseer.

16. **Bondels en houers** [23; 24(1)(k), (l)]

Plantmateriaal moet ten tye van die sertifisering daarvan –

16.1 ooreenkomstig die toepaslike bondelvereistes uiteengesit in Bylae 1 vir kern- en steenvrugte, in bondels opgemaak wees; of
[Subartikel 16.1 vervang deur R. 226 van 19 Maart 2021]

16.2 in houers gevestig wees.

17. **Merk en etikettering van plantmateriaal** [23; 24(1)(k)]

17.1 Grondveskwekeryplante en kwekeryplante van kern- en steenvrugte moet ooreenkomstig die merkvereistes in Deel 6 van Bylae 1 uiteengesit, gemerk word voordat dit uit die grond van die eenheid waarin dit gekweek is, uitgehaal word.

17.2 Elke bondel of houer plantmateriaal moet van 'n etiket voorsien wees wat op aanvraag van die gesag verkrygbaar is.

17.3 Die bedrag vir die doel deur die gesag bepaal, is betaalbaar ten opsigte van etikette wat aldus uitgereik is.

17.4 Nadat die betrokke kweker die toepaslike besonderhede op sodanige etikette aangeteken het, moet hy dit aan die betrokke bondels of houers heg op die wyse deur die gesag bepaal.

17.5 Die letters en syfers wat gebruik word om die betrokke besonderhede op sodanige etikette aan te dui, moet –

17.5.1 van 'n lettertipe wees wat maklik leesbaar is;

17.5.2 van 'n kleur wees wat duidelik kontrasterend is met die kleur van die etikette waarop dit verskyn; en

17.5.3 onuitwisbaar aangebring word.

17.6 Geen ander besonderhede as die wat vereis word om op ’n etiket in artikel 17.2 bedoel, aangedui te word, mag op so ’n etiket verskyn nie.

18. **Sertifisering van plantmateriaal** [23; 24(1)(j)]

18.1 ’n Kweker moet die gesag minstens twee dae vooraf in kennis stel van die datum waarop kwekeryplante gereed sal wees om vir sertifisering aangebied te word.

18.2 Die gesag moet op of so spoedig moontlik na die datum waarvan hy in kennis gestel is, die betrokke kwekeryplante ondersoek ten einde te bepaal of dit gesertifiseer kan word.

18.3 Die sertifisering van plantmateriaal word bevestig deur middel van ’n sertifikaat in die vorm deur die gesag bepaal.

18.4 ’n Etiket wat ingevolge artikel 17 van hierdie Skema aan plantmateriaal geheg is, dien as bewys van die sertifisering van daardie plantmateriaal.

18.5 Behoudens die bepalings van artikel 22 van hierdie Skema, kan die gesag, indien hy weier om plantmateriaal te sertifiseer, die etikette wat aan die betrokke plantmateriaal geheg is, vernietig, of die betrokke deelnemer gelas om dit te vernietig.

19. **Aantekeninge en opgawes** [23; 24(1)(m)]

19.1 Elke deelnemer moet die volgende besonderhede betreffende plantmateriaal wat deur hom aan ’n ander entiteit uitgereik is, aanteken:

19.1.1 Die naam en adres van elke entiteit aan wie ’n hoeveelheid van daardie plantmateriaal uitgereik is.

19.1.2 Die benaming van die variëteit en kloon wat uitgereik is.

19.1.3 Die hoeveelheid plantmateriaal van elke variëteit en kloon wat aan elke entiteit uitgereik is.

19.1.4 Die kategorie in artikel 12.1 van hierdie Skema bedoel, van elke hoeveelheid van daardie plantmateriaal wat uitgereik is.

19.2 Elke deelnemer moet die volgende besonderhede betreffende elke lot gesertifiseerde plantmateriaal wat deur hom ontvang is, aanteken:

19.2.1 Die naam en adres van die entiteit van wie so ’n lot ontvang is.

19.2.2 Die benaming van die variëteit en kloon van daardie plantmateriaal.

19.2.3 Die hoeveelheid van elke tipe plantmateriaal aldus ontvang.

19.3 Elke deelnemer moet die volgende besonderhede betreffende die etikette wat ingevolge artikel 17.2 van hierdie Skema aan hom uitgereik is, aanteken:

19.3.1 Die getal ongebruikte etikette vanaf die voorafgaande jaar oorgedra.

19.3.2 Die getal etikette wat gedurende die betrokke jaar deur hom ontvang is.

19.3.3 Die getal etikette wat gedurende daardie jaar aan plantmateriaal geheg is.

19.3.4 Die getal etikette wat gedurende daardie jaar beskadig of vernietig is.

19.3.5 Die getal ongebruikte etikette op hande aan die einde van daardie jaar.

19.4 Elke deelnemer moet jaarliks op die datums soos deur die gesag bepaal, ’n opgawe van die besonderhede wat ingevolge hierdie artikel aangeteken is, aan die gesag verstrek op die vorm en wyse deur die gesag bepaal.

[Artikel 19 vervang deur R. 226 van 19 Maart 2021]

20. **Intrekking van sertifisering** [23; 24(1)(j)]

20.1 Die gesag kan te eniger tyd die sertifisering van plantmateriaal intrek indien hy oortuig is dat –

20.1.1 die betrokke plantmateriaal nie variëteitseg is nie, of nie aan die toepaslike vereistes in artikel 12 van hierdie Skema uiteengesit, voldoen nie; of

20.1.2 enige ander bepaling van hierdie Skema met betrekking tot die betrokke plantmateriaal nie nagekom is nie.

20.2 ’n Deelnemer wat van die intrekking van die sertifisering van plantmateriaal in kennis gestel is, moet onverwyld –

20.2.1 die etikette in artikel 17.2 van hierdie Skema bedoel, van die betrokke plantmateriaal wat nog in sy bewaring is, verwyder en en in sy bewaring hou;

20.2.2 elke persoon aan wie ’n hoeveelheid van die betrokke plantmateriaal gelewer is, skriftelik van die intrekking van die sertifisering daarvan in kennis stel, en elke sodanige persoon skriftelik versoek om sodanige etikette van daardie betrokke plantmateriaal te verwyder; en

20.2.3 die gesag van ’n afskrif van elke sodanige kennisgewing deur hom uitgereik, voorsien.

20.3 Die gesag kan die tersaaklike besonderhede van die intrekking van die sertifisering van plantmateriaal en die naam en adres van die kweker wat daardeur geraak word, by kennisgewing in die Staatskoerant bekend maak.

21. **Ondersoeke** [23; 24(1)(o)]

21.1 Die ondersoekbevoegdhede in artikel 25(1) van die Wet bedoel, word hierby vir die doeleindes van die toepassing van hierdie Skema aan die gesag en aan iemand wat skriftelik deur die gesag gemagtig is om enige voorskrif van hierdie Skema af te dwing, verleen.

21.2 Iemand wat kragtens artikel 21.1 optree, kan van die eienaar of persoon in beheer van die betrokke plek, perseel of voertuig alle redelike bystand eis wat so iemand nodig ag om hom in staat te stel om die betrokke ondersoek uit te voer of ’n ander handeling in verband met die toepassing van hierdie Skema te verrig.

21.3 Geen vergoeding is deur die gesag betaalbaar nie ten opsigte van –

21.3.1 bystand ingevolge artikel 21.2 verleen; of

21.3.2 ’n monster wat tydens ’n ondersoek geneem is.

21.4 ’n Ondersoek of ontleding ingevolge hierdie Skema word gedoen ooreenkomstig die metodes wat die gesag bepaal.

21.5 Die getal plante wat op ’n eenheid ondersoek word, word vir die doeleindes van die toepassing van hierdie Skema geag verteenwoordigend te wees van al die plante op die betrokke eenheid.

21.6 Die hoeveelheid plantmateriaal wat ondersoek word wanneer plantmateriaal vir sertifisering aangebied word, word geag verteenwoordigend te wees van die hoeveelheid wat aldus aangebied is.

21.7 Die hoeveelheid grond of water wat ten tyde van ’n ondersoek ingevolge hierdie Skema as ’n monster geneem is, word geag verteenwoordigend te wees van die grond of water waaruit daardie monster geneem is.

22. **Diskresionêre bevoegdheid van gesag** [23; 24(1)(q)]

22.1 Die gesag kan enige aansoek of versoek wat ingevolge hierdie Skema by hom gedoen is, oorweeg, en kan enige ondersoek of navraag in verband daarmee doen wat hy nodig ag, en kan vir die doeleindes van sodanige ondersoek of navraag vereis dat die betrokke aansoeker die ander dokumente of bewys wat hy nodig het, aan hom voorlê.

22.2 ’n Toestemming, goedkeuring of magtiging deur die gesag ingevolge hierdie Skema kan –

22.2.1 onderworpe gemaak word aan die voorwaardes wat die gesag in elk geval skriftelik bepaal; en

22.2.2 in ’n bepaalde geval skriftelik deur die gesag gewysig of ingetrek word indien hy dit nodig ag.

22.3 Indien die gesag uit hoofde van ’n diskresionêre bevoegdheid hom by hierdie Skema verleen –

22.3.1 weier om ’n aansoek of versoek wat skriftelik aan hom voorgelê is, goed te keur;

22.3.2 ’n toestemming, goedkeuring of magtiging wysig of intrek;
[Paragraaf 22.3.2 vervang deur R. 226 van 19 Maart 2021]

22.3.3 die registrasie van ’n eenheid intrek; of

22.3.4 weier om plantmateriaal wat vir sertifisering aangebied is, te sertifiseer,

moet hy die betrokke aansoeker of persoon skriftelik van sy beslissing en van die grond waarop dit gebaseer is, in kennis stel.

22.4 Indien ’n intrekking of weiering in artikel 22.3.3 of 22.3.4 bedoel, voortspruit uit ’n tekortkoming wat na die oordeel van die gesag moontlik deur die toepassing van die een of ander handeling of behandeling reggestel kan word, moet die gesag die betrokke deelnemer van sodanige tekortkoming en regstellende handeling of behandeling in kennis stel.

22.5 Die gesag kan op aansoek van ’n deelnemer wat ’n regstellende handeling of behandeling waarvan hy in kennis gestel is soos in artikel 22.4 beoog, toegepas het, goedkeur dat die betrokke eenheid herondersoek of die betrokke plantmateriaal heraangebied word vir sertifisering met die oog op die moontlike opheffing van die betrokke intrekking of weiering.

23. **Appèlle** [23; 24(1)(p)]

Die bepalings van artikel 32 van die Wet is *mutatis mutandis* van toepassing met betrekking tot iemand wat verontreg voel deur ’n beslissing van of enige stappe gedoen deur die gesag in verband met hierdie Skema.

24. **Betaling van gelde** [23; 24(1)(n)]

24.1 Die toepaslike bedrag deur die gesag bepaal, is deur ’n aansoeker of deelnemer, na gelag van die geval, betaalbaar ten opsigte van ’n ondersoek of herondersoek wat ingevolge artikel 13.1, 18.2 of 22.5 van hierdie Skema deur die gesag uitgevoer word.

24.2 Die toepaslike bedrag deur die gesag bepaal, is deur ’n aansoeker of deelnemer, na gelang van die geval, betaalbaar ten opsigte van die ontleding van –

24.2.1 plante en lote vir die voorkoms van peste;

24.2.2 ’n plantmateriaal monster vir virusse;

24.2.3 ’n grondmonster;

24.2.4 ’n watermonster;

24.2.5 houtagtige indekserings; en

24.2.6 molekulêre variëteitsegtheid-identifiseringstoetse.

[Subartikel 24.2 vervang deur R. 226 van 19 Maart 2021]

24.3 Die bepalings van artikels 24.1 en 24.2 is *mutatis mutandis* van toepassing op enige ander ondersoek of ontleding wat die gesag op versoek van ’n applikant of deelnemer onderneem.

24.4 ’n Bedrag wat ingevolge hierdie Skema betaalbaar is, moet aan die gesag betaal word.

24.5 ’n Bedrag wat ingevolge hierdie Skema betaal is, is nie terugbetaalbaar nie.

24.6 Indien ’n deelnemer weier of versuim om enige bedrag wat hy ingevolge hierdie Skema verskuldig is, te betaal, kan die gesag die sertifisering van plantmateriaal wat deur so ’n persoon vir sertifisering aangebied word, opskort totdat die betrokke bedrag deur hom betaal is.